

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Dei misericordiam propter Christum, qua se conso-
labantur: hæc fides facit discrimen inter timorem ser-
uilem & filialem, eò quòd timor seruilis est metus
sine fide, timor autem filialis erigit & consolatur a-
nimus: quilibet ergo peccator debet sibi in specie, &
non solum in genere statuere, quòd sibi remittantur
peccata sua propter Christum: scit enim diabolus in
Ecclesia esse remissionem peccatorum non autem
credit sibi ignosci: igitur specialis fides habenda est,
qua sibi quisq; applicet beneficium Christi. Postre-
mò in reconciliatis, confessis, & contritis sequi de-
bet iustitia bonæ conscientia, id est, bona opera & di-
gni fructus pœnitentiæ, non quòd satisfaciant & re-
concilient, quia iam propter Christum fide reconci-
liati sumus, sed in alium finem ad laudem Dei, Phil.
1. ad gratias agendas pro accepto Christi beneficio,
quia propter illius mortem nobis peccata sunt remis-
sa, & quòd Deus promisit ingentia præmia 1. Cor. 3.
Sic Matthei 4. Facite fructus dignos pœnitentiæ, &
Rom. 6. Sicut exhibuistis membra vestra seruire im-
munditiæ &c. & iterum, Si secundum carnem vixe-
ritis, moriemini &c. hæc nisi sequantur reconcilia-
tionem & pœnitentiam, tunc pœnitentia vana est.
Et quanuis non satisfaciamus legi, nec sedulo faci-
mus bona opera vt deberemus, & si quid boni faci-
mus, hoc fit in carne maculata, tamen conscientia
non desperet, sed teneat semper hoc beneficium Chri-
sti, quòd homo sit iustus, id est, acceptus fide propter
Christum, & quòd sequentia bona opera Deo pla-
ceant, & sint iustitia, & habeant præmia, quia perso-
na est reconciliata &c.

CAPVT XV.

ARGVMENTA.

1. Unde fiat, quòd homines infirmi vnguntur.

D. D. 4.

2. Qui

2. *Qui sunt fructus unctionis sacra.*
3. *Quare in fine vitæ datur, & non in principio.*

I.
Vnctionū
triū prima.

Otandum primò, quòd quilibet Christianus communis ex ordinatione patrum ter vngitur, in Baptismo scilicet, in principio confessionis fidei Christianæ supra caput in vertice, vt sciat baptizatus se iam Christo insitum & inunctum esse, vnde chrisma dicitur vnctio, & quia Christo vngitur baptizatus, vnde & Christiani à Christo vncti dicuntur hocque nomen Christiani, fidelibus dari cœpit Antiochiæ Acto. II. prius vocabantur Galilæi, vt ibi, Vni Galilæi &c.

Act. I.
II.

Secundò, vngitur homo in confirmatione, balsamo & oleo in fronte, vt confirmetur & liberè confiteatur nomen Iesu Christi coram Iudeis & gentibus, Matt. 10. Qui me confessus fuerit &c.

III.

Tertiò, vngitur homo in fine vitæ in manibus & pedibus contra impugnationem Dæmonum, & ad patientem tolerationem passionū atq; pœnæ mortis, ad alleuiationem infirmitatis, & remissionem peccatorum cum oratione presbyterorum Iac. 5. &c. Et hinc ritus vngendi venit à temporibus Apostolorū, Marc. 6. dicitur: Vngebant infirmos oleo, & sanabantur nec legitur quòd Christus repræhenderit hunc ritum vngendi, & Iacobus Apostolus præcipit in suo Canon. 5. cap. Si quis infirmatur inter vos, accersat presbyteros Ecclesiæ, & orent, super eum, vngentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei saluabit infirmum, & eriget eum Dominus, & si in peccatis fuerit, remittentur ei &c. rursus probatur ex Marc. 6. cap. Et accersit duodecim, cœpitque eos mittere binos ac trinos, ac dabat illis potestatem spirituum &c. Exeuntes ergo, prædicabant hominibus, & dæmonia

nia eiciebant, & ungebant oleo multos egros, & sanabantur &c. Dedit ibidem multa precepta Christus discipulis, unde & preceptum ungeri infirmos eis dedisse conuincitur: alias enim sua propria potestate non uixissent, nec daemones eiecissent, nisi fuisset preceptum & iussum Christi, ut ipsius autoritate daemones eicerent, & infirmos ungerent ut saluarentur. Et sic docent patres Ecclesiae, sacram unctionem a Christo institutam & preceptam discipulis: ideoque minimè ut humana inuentio, reiicienda est.

Secundò, fructus & virtus huius Sacramenti duplex est propter orationem fidei, quae fit à Sacerdotibus & populo: primò, peccatorum remissio: deinde, corporalis infirmitatis alleuiatio, si Domino uidebitur, & patiens meretur. Hos duos affectus ponit Apostolus Iac. 5. inquit: Infirmatur quis in uobis? inducat presbyteros Ecclesiae, & primò orent super eum, & oratio fidei saluabit infirmum: & si in peccatis sit, remittentur ei. Non nuda oratio à nobis effusa dat remissionem, neque oleum peccata dimittit, sed virtus sanguinis Christi atque mortis, quae ibi operatur per implorationem orationis, & per oleum fides certificatur de accepta remissione peccatorum propter Christum & eius mortem. Vult enim Deus efficacem esse suam promissionem, remitti fidelibus peccata per sacramenta, quibus fides certa redditur de gratia: & illa est ordinatio diuina & voluntas, atque ideo dicitur, unctionem fieri debere in nomine Domini, ut propter illum sit efficax. Secundus fructus unctionis est alleuiatio, quòd eum Dominus alleuiabit à corporali infirmitate, si diutiùs per diuinam prouidentiam uiuere debet, vel dat ei maiorem patientiam in infirmitate atque constantiam contra impugnationem daemones. Si quaeris medicinam propter alleuiationem infirmitatis, cur hic fugis aut contemnis Christi medicinam? an non habes maiorem con-

DD 5 fidentiam

fidentiam acquirendæ sanitatis per Euangelicam sa-
 nationem & Christi medicinam, quàm habes per A-
 pothecarios? S. Hieronymus dicit, quòd nulla me-
 dendi ars aliquid valeat sine misericordia Dei, & dil-
 ferit contra medicos, qui negant morbos esse flagel-
 la Dei, &c. Tob. 6. fol. 206. Quòd autem in tali va-
 ctione omnia membra hominis, aures, manus, pedes,
 &c. vnguntur, signū est humilitatis & pœnitentiæ: p-
 petimus remissionem omnium eorum peccatorum,
 quæ audiendo, tangendo, ambulando, videndo &c.
 commisimus: id quæ fit cum oratione presbyteri. Do-
 minus noster IESUS CHRISTVS remittat tibi omnia
 peccata, quæ oculis, auribus, manibus &cæt. contra
 xisti. Deus itaque remittit nobis peccata per vnctio-
 nem, non ipsa vnctio, sicut Deus nos nutrit per pa-
 nē, nō ipse panis. D. Augustinus inquit: si quis agre-
 rat, in sola Dei misericordia confidat, & Eucharistia
 sumat cum fide & deuotione, oleum quæ benedictum
 fideliter ab Ecclesia petat, vnde corpus suum vngu-
 tur: Nam illa vnctio designat vnctionem spiritulā.
 Et, qui confortet in fide atque conseruet exeuntem
 ex hoc seculo &cæt. At inquis: si tantos habet fru-
 ctus vnctio, cur non etiam vnguntur paruuli? Re-
 spon. hoc sacramētum pertinet propriè ad illos, qui
 intelligūt quomodò toto corpore & omnibus mem-
 bris contra Deum peccarint, & se non seruasse præ-
 ceptum Apostolicum, Romanor. 6. Sicut exhibuit
 membra vestra &cæt. & quoniam paruuli hoc non
 dūm intelligunt, nec ita deliquerūt vt seniores, idē
 tali vnctione non dūm opus habent. Non autem dico
 hoc sacramentum summæ esse necessitatis, quòd ne-
 mo saluaretur sine illo: nam Deus non alligauit pe-
 tentiam suam sacramentis: sed tamen qui hoc facere
 possunt, ritum illum Apostolorum non debent con-
 temnere. Vult enim Christus varijs modis & ritibus
 squam nobis exhibere beneficium, iam verbis in abse-
 lutiā

lutione, iam per verba & signa sacramentalia, iam per opera &c. Quare hæc regula semper tenenda est, quoties dicitur, Baptismum, Confirmationem, Vnctionem, orationem, ieiunium, eleemosynam &cæt. & alia bona opera remittere peccata, non sic intelligendum esse, quasi hæc opera operata per se, vel sacramenta & eorum materiæ, elementa & creaturæ, nobis remittant peccata: nam nullum opus vel sacramentum ex sua dignitate & virtute meretur nobis veniam peccatorum, sed solus Deus est qui remittit & indulget peccata, Esai. 43. Ego sum, ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas propter me, sed sic est intelligendum, quod in tali operatione salutis & remissionis peccatorum, Deus propter Christum & eius sanguinem atq; meritum, causa & fons est per externa hæc signa sacramentorum seu rituum, per quæ tanquam per media, ipse distribuit nobis filij sui beneficia, id est, remissionem peccatorum & salutem æternam: Nam à sola Christi morte fluit & pendet virtus & causa remissionis peccatorum & vitæ æternæ: idq; semper tenendum, quoties dicitur, quod oratio, eleemosyna, hoc vel illud opus, remittat peccata &c. 3. Postremò vngitur Christianus in extremis, & non in principio infirmitatis: etsi contra Deum non foret, etiã in principio fieret: sed quia aliquandò infirmitates & morbi sunt pœnæ & crux siue flagella Dei, (vt D. Hieronymus ait) quæ ad certum aut diuturnum tempus, Deus vult hominibus infligere ad extirpationem & mortificationem vitiorum & peccatorum corporis & animæ, sicut probauit Iob grauissima infirmitate, Ezechiam 4. Reg. 20. Tobiam cæcitate, & in Euangelio paralyticum, & quia dicitur, Quos diligit Deus, hos castigat &cæt. igitur infirmus vngitur in extremis, & est vltimum sacramentum, quo Christiani muniuntur in fine vitæ. Nam visum est Ecclesiæ, vt quilibet verus Christianus in principio vitæ baptismò,

ptismo, deindè iam adultus confirmatione, & postremò vnctione armaretur contra diabolum, vt omnino diligentia accepta semel in baptismo iustitia retineretur: Est enim Christianus, in hac vita viator: qua egressurus, primùm valedicit, id est, in baptismo renunciat mundo, peccatis & sathanæ: deindè prouidet sibi de pane viatico, id est, in Eucharistia cibatur: Tertio armatur cōtra noxia animalia, canes, &c. id est, in confirmatione & vnctione extrema armatur contra insultus & insidias diaboli, &c.

CAPVT XVI.

A R G V M E N T A.

1. *Quare Ecclesia permittit & habet varia sacramentalia & caeremonias.*
2. *Vnde illarum sit virtus, utrū à rebus, an virtute diuini nominis super his inuocati.*
3. *Quando illorum verus sit vsus, & quando abusus.*

1.

Notandum primò quòd propheta Dauid in Psal. 148. iubet Deum laudare omnes creaturas tam rationales, vt Angelos & homines, quàm irracionales, vt bestias & vniuersa pecora, solem, lunam, ignem, glaciem, montes, ligna fructifera, & oēs cedros &c. quæ à Deo creata sunt. Deindè iubet nos in creaturis Deum laudare: idè Ecclesia quia scit quòd Deo placet, si inuocetur sæpè nomen eius: nam illa inuocatio est cultus & honor Dei, quem maxime exigit. Nam est testimonium fidei, Rom. 10. quomodò inuocabunt in quem non crediderunt? Igitur super varias creaturas inuocat & laudat Ecclesia nomen Dei, vt sunt sal, aqua, herbæ, lumen, apparatus, & reliqua templi utensilia, in hunc finem, vt

homo